Ч. 9 Середа 14 (26) січня 1898. Рік VIII

…одить у Львові що … (крім неділь і гр. …г. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окремо жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Сойм краєвий.

(10 засїдане з дня 24 січня 1898).

На початку засїданя відповів правительственний комісар, радник Двору ґр. Лось на кілька інтерпеляций а між ними на слїдуючу:

На інтерпеляцию, внесену пос. Крамарчиком в справі збираня складок на костели і церкви — казав ґр. Лось — маю честь відповісти, що Намістництво, так само як і панове інтерпелянти, зробило в послїдних днях спостереженя, що збиране складок т. зв. колектантами, людьми, найманими звичайно громадами, взглядно комітетами парохіяльними або комітетами будови, представляє не лиш богато уємних сторін, але й дає нагоду до надужить. — Поминаючи засадничу уємну сторону т. є. брак всякої контролї та відриване людий здібних до працї, зроблено досьвід, що результат фінансовий таких складок буває завсїгди дуже незначний, бо велика часть жертвуваних датків іде на удержане колектантів. Крім того появили ся минувшого року жалї, що колектанти переступають часто круг уділеного їм уповажненя, збираючи в місцевостях, на котрі не мають позволеня Намістництва, а були навіть случаї, що квестовано з книжочками, виставленими на чужі імена. В виду сеї обставини Президия Намістництва перестала вже від довшого часу давати позволень до квестованя від хати до хати, уділяючи позволеня складок в дорозї письменних просьб, або оголошенями в ґазетах, продаванем бльоків і т. п. — отже холджене колектантів по селах і містах від хати до хати єсть вже здержане. Виїмку творять лиш монаші чини та монастирі, котрим годї відбирати того привилею істнуючого від соток лїт, а котрі висилають до квестованя людий з помежи себе, даючих запоруку, що не надужиють уділеного їм позволеня.

З порядку дневного ухвалено громадї Лїшня сяніцкого повіта право побираня 227 процент додатку громадского до безпосередних податків, а громадї міста Бялої 115 процент такого же додатку на покрите недобору буджетового на 1898 р. — Громадї Судова Вишня позволено побирати оплату від пива по 1 зр. 20 кр. від гектолїтра в роках 1898 до 1902.

По сїм наступило перше читане внесеня пос. Рея в справі ревізиї означеня сплавности рік Дунайця, Вислоки, Сяну і Днїстра, а іменно, щоби сплавність Дунайця признано від устя Кремниці під Новим Санчем, Вислоки від устя Ясїлки під Яслом, Сяну від устя Борички під Ноздричем і Днїстра від Долобова. — Внесене передано комісиї господарства краєвого.

Внесене пос. Дати в справі виданя дешевого а практичного підручника для урядів громадских передано комісиї громадскій. — Внесене пос. Поточка в справі реґуляциї границь лїсових передано комісиї комасацийній. — Внесене пос. Яклїньского в справі основуваня поменших шпиталів передано комісиї санїтарній.

Справоздане Дирекциї галицкого фонду пропінацийного з дотичними внесенями принято і ухвалено внесене пос. Стили, щоби Видїл краєвий через свого делеґата в тій Дирекциї допильновував постанов §. 24 що-до аренди пропінациї.

По сїм наступило справоздане комісиї господарства краєвого. Комісия вносить, щоби на кошти лїценцинованя отворити на 1898 р. кредит в сумі 4000 зр.; на удержане двох інструкторів годівлї худоби вставити до буджету 4000 зр. — Пос. Віктор поставив додаткову резолюцию, взиваючу Видїл краєвий, щоби справу щїпленя худоби туберкулїною розслїдив і предложив свої внесеня. — Пос. Вахнянин поставив додаткову резолюцию, щоби в виду істнуючої лихви худобою в нашім краю Видїл краєвий розслїдив сю справу і предложив свої внесеня Соймови. — Ухвалено внесеня комісиї і резолюциї послів Віктора і Вахнянина.

Внесене комісиї краєвого господарства щоби приняти справоздане о дїяльности вандрівних учителів принято з додатком пос. Крамарчика, щоби тї учителї знали ся також і на молочарстві. Дальше ухвалено вибір членів до комісий для податку зарібкового і до комісиї рекурсової. — Внесене пос. Бернадзїковского в справі знесеня мит на дорогах відкинено. — Наконець відчитано інтерпеляциї і внесеня, між иншими внесене пос. Голуховского і Рудрофа, щоби в Чорткові ще сего року оснувати школу реальну з польским язиком викладовим, а в Коросні в найблизшім часї.

---

3)

Вінета.

(З даньского — Зельми Лягерлеф.)

(Дальше).

—То дїяло ся ген там в горішнім кінци місточка, зараз коло міских мурів — почала своє оповідане панна Мария, і видко було по нїй, що она знала цїнити ваґу своєї задачі. Она впрочім від самого початку була така ревна і говірлива, бо анґлїйска бесїда не робила їй ніякої трудности. — Там мешкала одна бідна вдова в дуже маленькій хатчинї. Не було там нічого на тій хатї, але що четверту стїну її становив міский мур, що повій вкривав її цїлу та що побіч неї здіймала ся вежа, то она виглядала досить прилично. Вдова сама сидїла цїлими днями при своїй машинї і шила. Її дочка робила всю хатну роботу.

— І та дочка, мала Вере, скорочене імя від Вероніки, єсть тою, що вже від свого дитиньства звістна у нас — з незвичайної глупоти.

— Она була так легковірна, що не було нічого на сьвітї, чого не можна би в неї вмовити. Як мала чотири роки, веліли її другі дїти, що з нею бавили ся, пасти воробцї, а в пятім роцї житя сказали їй, що воробцї дадуть ся зловити, коли посипле ся їм хвіст солию. Такі річи говорить ся всїм дїтям і они пробують і переконують ся, що то неправда. Але она сидїла цїлими годинами з батогом в руцї і гадала, що она справдї пасе воробцї. Она бігала цїлими днями по наших сухих ровах, аби ловити птиці. Она взагалї у всьо увірить, лише не в то одно, що її хтось дурить.

— Одного дня приходить она до школи і її учать там читати і писати. То іде дуже легко, але пізнїйше майже неможливо вбити щось більше в ту малу, хорошу головку. Однако она має і свої добрі сторони, особливо, пише дуже красно. В її зшитках нема нїколи нї одної плями, нї одного т. зв. жида. Она має давну вдачу ходити все чисто і порядно. Коли плаче, то тому, що один або другий вилив на її одїж чорнило, або що її висьмівають задля її старомодної хустини на голові. То так її обиджує, що она не хоче іти на другий день до школи, она, що звичайно не робить собі нічого з того, коли її висьміває цїла кляса.

— Школа трохи прикра для неї. Она не уміє цїлком рахувати. Її мати приходить часто до учителя і не може надивувати ся, що дївчина така тупа в рахунках. Она доказує, що посилає її кождого дня на торг і дївчина не дасть себе ошукати ні на пів крайцаря. Але коли то мале бідне сотворінє возьме табличку і крейду до рук, не уміє нї одного числа вирахувати. Коли виходить до таблиці в школї, малює просто числа на нїй, нїхто в клясї не пише їх краснїйше, але она пише додайники в однім ряді побіч себе, а відємну напише під відємником.

В таких критичних хвилях при шкільній таблици будить ся в нїй приязнь до одного хлопця. Она має дїлити одно число другим і їй сказали, що она має дїлити, але она підписала одно число під друге і не може з місця рушити. На неї найшло чувство, немов всьо вже пропало, і она дивить ся безрадно по клясї. Але тут найшов ся хлопець, що почав моргати до неї і рильцем показувати щось на своїй табличці. Тодї пригадує собі она, як поступає ся при дїленю і за хвилю задача готова.

— Она нїкого не підозріває; але нічого не можна порівняти з тим довірєм, яке она має від того часу до того хлопця. Скоро її о що спитають, она зараз обертає свої очи до хлопця. Він підповідає їй, нераз добре, нераз зле; всьо, що він скаже, приймає она з слїпим довірєм.

— Нераз жартує він собі і говорить їй найбільші дурницї; але то всьо нічого не шкодить. Она не здає собі з того справи, або може гадає, що зле чула і вже при найблизшім питаню звертає знов свої очи благаючи до него.

— То само дїє ся на шкільних перестанках. Она все віддає ся в его опіку; здаєть ся, що о тім нема нїякого сумнїву. Спершу встидала хлопця та ніжність дурної дївчини; але она его перемагає і вскорі він вже не допускає до того, аби хто инший дурив її, крім него. То его право. Він каже їй, що коли она пересидить ніч у вежи, то побачить мерців, що переходять через Візбі. І она ночує там. А що мерців не бачила, то він вмавляє в неї, що она певне мусїла заспати ту хвилю.

Певна річ, що лиш опіка того хлопця зробила для неї житє лекшим, для неї, що не може нічого научити ся, хиба то, що ясне як на долоні. Але коли они обоє самі, тодї їм весело.

— Раз бачила я їх на прогульці. Они

Новинки.

Львів дня 25-го січня 1898.

— **Перенесеня.** II. Намістник переніс ц. к. лїкаря повітового дра Фил. Шмідта з Городенки до Мисленицъ, а ц. к. асистента санїтарного дра Тад. Милевского зі Львова до Городенки, приділюючи їх до служби при тамошних ц. к. староствах.

— **Ювілей Є. В. Цісаря.** Рада повітова в Бібрцї на засїданю дня 20-го с. м. ухвалила на внесене свого маршалка п. Вит. Незабитовского устроїти в Бібрцї шпиталь повітовий імени Цїсаря Франц Йосифа I. в честь ювілею 50-лїтного панованя Найясн. Монарха.

— **Пригадуємо, що загальні Збори товариства „Просьвіта“** відбудуть ся в слїдуючий вівторок 1-го н. ст. лютого с. р. о годинї 10-ій рано в великій сали „Народного Дому“. Того-ж дня о годинї 7-ій вечером відбудуть ся деклямацийно-музикальні вечерницї при співучасти „Львівского Бояна“, з котрих дохід призначений на памятник Маркіяна Шашкевича. Білети можна замавляти устно або письменно в канцеляриї товариства „Просьвіта“ у Львові (Ринок ч. 10 I. поверх).

— **Конкурс** на написане популярних розвідок оголошує Видїл „Просьвіти“ у Львові: Розвідки мають занимати ся такими предметами: 1) о будинках господарских, т. є. о відповідній будові домів і господарских забудовань; 2) о рільництві, т. є. о розумній управі рілї і доборі насїня в приміненю до положеня землї і підсоня нашого краю; 3) о спілках, т. є. яким способом можна би двигнути добробит нашого пароду; 4) о плодах природи і домашних виробах нашого краю; 5) який стан мають вибирати родичі своїм дїтям і до чого їх способити. — За написане розвідок визначує Видїл премії по 90 зр. з фундациї імени Стефана Дубравского. Рукописи треба надсилати найдальше до кінця місяця цьвітня 1898 р.

— **Другі загальні збори „Гуцульскої Спілки“ в Коломиї** відбудуть ся дня 8-го лютого с. р. о годинї 3-ій пополудни в сали товариства „Родина“ з слїдуючим порядком дневним: 1) внесене управляючої Ради на лїквідацию товариства, 2) вибір комісиї лїквідацийної. Рішеня тих зборів будуть правосильні, хоч-би й приписане число членів не явило ся.

— **З Рожнїтова** пишуть: Дня 22-го с. м. відбуло ся в нашім місточку торжественне богослужене в церкві і костелї замовлене тутешним судом з нагоди введеня нової процедури цивільної. По богослуженю удали ся всї до судової салї розправ, де промовили: радник суду п. Сабатовский по польски і нотар п. Андрій Павлиш по руски. По скінченій тій церемонії відбуло ся посьвячене ц. к. уряду податкового. Міщаньский хор мішаний співав під проводом свого дірігента п. Назаровича гимн народний і многая лїта.

— **З причини сніжних заметий** застановлено дня 23-го с. м. на шляху льокальної зелїзницї Лупків-Тїсна рух поїздів товарових на три дни, а на шляху льокальної зелїзницї Борки великі-Грималів рух всїх поїздів на необмежений час.

— **Самоубийство.** Отилїя Сляма, уроджена в р. 1873, дочка віденьского кравця Вінк. Слями, відобрала собі житє вистрілом з револьвера дня 22-го с. м. о 6-ій годинї з полудня в мешканю під ч. 13 при ул. Сикстускій у Львові, де мешкала, прибувши дня 19-го с. м. з Відня. Вистріл був так певний, що куля перейшла серце і смерть наступила в однїй хвили. Причиною самоубийства була нещастна любов.

— **Францисканьска площа у Львові** коло касарнї при ул. Курковій буде, після проекту ради міста управильнена і дістане більше европейский вид. Улиця Куркова буде розширена через відступлене кількадесять метрів огорода Францисканьского, а Францискани дістануть часть площі перед своїм костелом. Саму площу знївелюють і пороблять потім на нїй плянтациї і дороги до проходу.

— **В справі убийства в Колодрібцї** над Днїстром, о чім донесли ми за другими ґазетами в ч. 2 „Народної Часописи“, одержуємо від ч. Грицька Дибеця письмо, в котрім представляє ся та справа в той спосіб: Три братя Тодор, Василь і Іван Питльовані убили Тодора Соколївского в Колодрібцї другого дня Різдвяних сьвят та всїх трех їх увязнено, а они признали ся добровільно до вини. Однако неправдива єсть вістка, немов би господар і радний Грицько Дибець став їм до помочи і подав їм якийсь дручок з олїйнї, бо в часї убийства не було ч. Дибеця навіть дома.

— **З Яворівщини пишуть нам:** Дня 18-го січня лучив ся в селї Чолганах при обходженю сьвященя води на ріцї нещастний випадок. Іменно якось случайно запалив ся порох, що стояв на боцї, а мав служити до стріляня з моздірів і попік одному господареви лице і очи, другому [illegible] руки і лице, а двох легко ушкодив. Тяжко по[illegible]реного першого господаря відставлено до шпиталю. — В нашім селї Чолганах закорінений давний наліг, що женщини ідучи з церкви заходять до коршми і там запивають ся. Против того злого налогу виступає всїми силами сам сьвященик і між иншими дня 13-го січня виголосив проповідь о пияньстві та горячо просив зібраний в церкві нарід, аби покинули давний наліг. Однако то нїчого не помогло, бо кілька женщин таки просто з церкви повернуло до коршми, де забавляли ся довший час. Одна з них, пяненька вже, повертаючи домів, упала на дорозї і виломила собі ногу. Взагалї нарід в нашім селї ще дуже темний, а в наслїдок пияньства зійшло цїле село на біду. Господарі потратили ґрунти, а два арендарі, що прийшли передількома лїтами до села бідні, сидять нинї на ґаздівских ґрунтах, а навіть беруть ся до посесиї.

— **По пяному.** В селї Юрківцях на Буковинї убив Іван Вережак свою жінку. Прийшов в ночи пяний до дому, привязав єї за руку і ногу до сволока, а потім убив єї. Убийника відставлено до суду.

— **Померла** Софія Гутковска, жена пароха в Залізцях старих, дня 20-го січня.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і вихованє.

Добрі ради.

☞ **Осторога.** Суть у нас люди, що всїма силами старають ся не допустити до того, щоби руский нарід прийшов до сили і значіня та до добробиту. А що власна праця, просьвіта і наука доводять найпевнїйше до всего доброго, то тоті люди раді би наш нарід, іменно наших селян удержати в як найбільшій темнотї і не дати їм спокійно працювати над своїм власним добром. Они підшивають ся для того під Русинів, нїби то під приятелїв селян і роблять між ними заколот, підюджуючи одних на других, щоби тим способом Русини себе самі загризали, самі себе нищили. Ті люди звістні у нас

стрічали ся звичайно при воротах, що ведуть з ботанїчного огорода до підміских ровів. Она переходить тихо і стає за воротами, та жде. Він робить то трохи инакше. Насамперед паде град камінців, що падуть довкола неї, відтак склепінє воріт лунає проймаючим краканєм ворон, вкінци хтось висуває ся з воріт, насамперед одна нога, відтак плечі, а вкінци голова. То робить ся тому, аби она як найдовше гадала, що то якийсь уличник а не єї приятель. Она таки бояла ся, то видко найлїпше з того, як она складає руки, коли пізнає єго. Але він не може собі відмовити нїякої приємности і коли іде через міст попад глубокий рів, вилазить на поруче і гойдає ся. Він вихиляє ся попад пропасть а она зі страху паде на землю. Але відтак ідуть в повній згоді попад берег моря. Они не бавлять ся; ідуть і розмавляють як дорослі люди. І то не він, але она говорить. Она знає всьо, що стало ся на цїлій улици.

Тепер послухайте другої історії. В пристани множество дерева, цїлий набір розбитий гойдає ся на воді. То радість для дїтий з Візбі. Там Зундлїнґ помагає їм намовити Веру, аби она старала ся то паливо, що не належить нї до кого, спрятати. Єї мати мала би на кілька зим чим палити, коли би їй удало ся винести дерево на берег. Вера біжить сейчас до пристани; там лежить дерево як велика дораба. І бідна мала дитина лїзе на якийсь човен, а звідтам на клеци. Але від берега віє сильний вітер, воду жене на повне море. Слабий удар від виходу Вери на клеци порушає їх і громада дїтий на березї, що лише що тїшила ся з того, що она хоче забирати тяжкі клеци до дому, починає кричати зі страху. Але вдовж цїлим берегом пристани, аж до випливу єї в море біжить Вери приятель, Том Зундлїнґ. Коли єї вода несе попри берег, стоїть він на послїдній кінчинї землї. Він скаче в розпуцї до неї, не тому щоби єї уратувати, але просто длятого, що хоче бути, мусить бути при нїй. І они випливають так на море, обоє притулені до себе, обоє заплакані, бо бачать, як море почало підкидати клеци. На щастє стрічають рибака, що їх ратує. Але они були би так потонули ся не зробивши єму нїякого докору, тай сам хлопець був би гадав, що то єго обовязок умерти разом з нею.

Тут поглянула скоро панна Мария на Тома, але Том сидїв так скулений, що она не могла видїти єго лиця. Она обернула ся знов до Анґлїйця.

— Але на другий день може той лицар розповідати своїй дамі, що бачив, як до єї уха влїз хробак. І она плаче і нарікає на радість цїлої школи та впевнює, що чує, як той хробак лазить їй там у голові і кидає ся на всї сторони, хоч то такий давний жарт, що нїхто не понимає, як она може в то вірити. Вкінци Том милосердить ся над нею і витягає їй хробака клїщами з другого уха. І він має в клїщах хробака та показує їй; а она знов тїшить ся і веселїйшає, хоч вірить в хробака цїле своє житє.

Тут перервала панна Мария своє оповіданє. — Коли ви вже тілько чули, що не гадаєте більше о женитьбі, то скажіть мр. Стоне, а я вже коротко докінчу.

— Панно Марие — відповів мр. Стоне строго. — Я вам дивую ся. Нїколи в житю не чув я ще щось так зворушуючого. Ви називаєте мозок, що не знав нїколи сумнївати ся, дурним. Чи ви взагалї певні, що ми ненавидимо дурноту? Може ми єї любимо так само як мудрість? Гадаєте, що той честний хлопець не любив саме єї дурноти? Дурнота лицює їй, она має такі солодкі уста, щоби говорити ними дурницї і она так нїжно уміє прощати, коли він зле з нею обходив ся. Гадаєте, що я не розумію, що она мусить бути такою? Єї душа має щось чужого в собі, чого ми не розуміємо; будьмо більше вирозумілими, а може побачимо, що єї гадки ідуть простїйшою і яснїйшою дорогою як наші.

— Пане Стоне — сказала панна Мария з теплою торжественностию — дякую вам, ви красно сказали. Тепер буду дальше оповідати. Але ви подобаєте ся менї і моїм сестрам і тому кажу вам, що вас тут немов провидїнє зіслало. І не забувайте, що я вам вже сказала, що буду вам помагати.

Відтак відозвала ся по шведски до Тома Зундлїнґа. — Здаєть ся, Томе, що ви терпите як пес, але ви на то заслужили. — Потім говорила знов по анґлїйски: — Як їм було по шіснайцять лїт, пішов Том до моряцкої служби, а з житєм Вери сплїтає ся инший чоловік. Часто бачу перед собою кривого коваля. В тім чоловіцї дужім, кривоногім видко щось непевного. Аж страшно дивити ся на єго кріпкі руки і на велику голову, лису аж по уши та на єго снїде, поморщене лице зі звисаючими обчадженими бровами.

— Знаєте, що кузня в тім самім домі, в котрім мешкає Вера з материю. Дївчина бачила коваля від дитиньства. Она привикла до него, не бачила який він страшний. Робота в кузни займає єї, она часто там приходить і придивляє ся. Єї все тїшить, коли бачить, як скачуть іскри з розпаленого зелїза. Она може цїлими годинами стояти і любувати ся тими певними ударами молота. Коваль як зі всїми так і з нею поводить ся грубо і жене єї з кузнї, але дївчина не може не прийти знов. В кузни можна все щось побачити, там приходять селяни за підковами, з'являє ся стельмах, аби оковати віз. Одного разу не кричить вже коваль на Веру грубо, лише каже до неї: — „Гей, дївчино, тобі подобає ся коваль, як бачу; будеш колись моєю жінкою, як виростеш“. Она утїкає перестрашена до дому.

загально під назвою москвофілів. Они скоро лиш побачать, що хтось радить пашому народови, нашим селянам, на добре, так зараз зачинають юдити против него, та послугують ся при тім всілякою брехнею. Тим людем „Народна Часопись“ дуже не на руку, бо она ширить просьвіту і науку в народі і они з давен давна ворогують против неї. Ми доси не звертали на то уваги. Але коли москвофільскі ґазети, такі як „Руское Слово“ і „Галичанин“ в послідних часах стали знов проти „Народної Часописи“ ворогувати, та послугують ся при тім просто брехнею і крутаниною, вмовляючи в наших селян, що „Народна Часопись“ не подає їм нічого доброго, ба ще й зле дораджує господарям, і намавляють їх, щоби они еї не читали, то ми мусимо остерегти наших читателів перед тими вовками в овечій шкірі. Як „Народна Часопись“ учить і радить, наші читателі самі найлїпше знають, а ми на доказ можемо поставити сотку подяк за ті ради, які уділяємо, а які вже неодин господар випробовав і сам переконав ся о них найлїпше. Просимо длятого наших читателів, щоби они в інтересі загального добра, іменно же добра наших селян, виступали всюди против тих людий, що воюють неправдою против нашої ґазети, бо їх ціль єсть лиш та, щоби наш нарід держати в темноті, а тим самим і в біді та нужді. Остерігаємо ще раз всіх перед тими льюдьми, і кажемо: Не вірте вовкам в овечій шкірі! Они раді би вбити не лиш „Народну Часопись“ а цілий наш нарід, і тому не соромлять ся воювати навіть брехнею і крутаниною.

— Яка буде погода в лютім? Капітан ґенерального штабу у Відни, Ледоховский, чоловік учений, займає ся від давна метеорольоґією (наукою о з'явищах і змінах у воздусї) і на основі своїх спостережень заповідає погоду на цілий місяць наперед. Віденьскі ґазети пишуть, що дійстно так буває, як він заповість наперед. Отже на місяць лютий заповідає Ледоховский таку погоду: В перший третині лютого буде барометер заєдно спадати, небо буде хмарне, будуть дощі і вітри. Около 13 лютого погода суха і студінь, часом буде сніг перепадати. Від 21 лютого настануть красні і погідні дни, але буде й студінь.

— Голі морози для господаря далеко не так шкідливі, як то загально думають і нема причини їх так дуже лякати ся. Правда, що лїпше, коли сніг вкриє засїви, але й то певна річ, що зимові засїви у нас можуть видержати без снїгової покриви навіть 20 степенів морозу і він їм не зашкодить. За то зимовим засївам шкодить дуже перехід з зими до весни, коли то нараз потеплїє, то знов мороз потисне. Коли трохи потеплїє, то верхна верства землї пустить і осїдає, а в споді ще земля замерзла; коли-ж відтак знов мороз возьме, то верхна часть землї замерзаючи підносить ся в гору і тягне за собою молоденькі ростини, а що ті корінцями держать ся ще в долїшній замерзлій верстві, то они тогди відривають ся і опісля гинуть. Єсть доказана річ, що пізним засївам така зміна тепла і студени не шкодить, бо тогди ростинки ще за мало розвинули ся, не запустили корінців глубоко і держать ся більше у верхній части землї та з нею разом упадають і підносять ся. Гірше коли зимові засїви суть ранні; они борше розвивають ся, запускають корінці глубше, а тогди при частих змінах теплоти і студени найбільше обривають ся. Важна також річ який єсть ґрунт і чи він не занадто вогкий. Сама студінь, голі морози самі не шкодять засївам, але инші обставини, які при тім бувають. Але бо знов і груба верства снїгу також не завсїгди добра. Коли земля ще не замерзла, бо коли ґрунт дуже вогкий, а впаде снїг, то засїви дуже легко під ним таки зовсїм вигнивають. Коли же снїг зверха стопить ся від сонця, а відтак замерзне і на нїм зробить ся тверда шкаралупа, то збіже під нею випріває. В такім случаю, треба ту шкаралупу ломити і в той спосіб усувати грозячу небезпечність. Найлїпше очевидно, коли земля насамперед замерзне а відтак впаде на ню снїг. Із сего, що тут сказано, зможуть наші господарі зміркувати, о о скілько ті зміни воздуха які були доси, або які ще будуть, зашкодили і зашкодять озимим засївам або й нї.

— Дещо про розмножуване дерев і корчів овочевих. В лютім або марті, взагалі тогди, коли земля пустить і достаточно підосхне, треба зерията садити або сїяти. Зернята, переховувані в піску, скільчать ся так само добре, як коли-б були посаджені в осени. В меншій скількости, як для потреби малих господарів, сїє ся зернята після родів рядками на грядках, на котрих робить ся насамперед рівцї, глубокі після величини зернят на 3 до 10 центиметрів. Зернята з верпин (аґрєсту) і парічок сїє ся на 3 центиметри глубоко; грушки і яблока на 7 центиметрів; черешнї, сливки, морелї, брескинї, оріхи лїскові і волоскі, на 10 центиметрів. На кілька лиш або кільканайцять зерен до садженя робить ся лиш ямки в землї, так глубокі, як подано повисше для рівців. Коли зернята сїє ся рядками, то треба зважати на то, щоби не сїяти за густо, бо тогди молоденькі ростини будуть мати за мало поживи і будуть утлї; коли же знов за рідко, то земля буде за надто висихати. Треба також і на то зважати, що може богато зерен не посходити; коли же сїє ся трохи густїйше, то можна опісля прорідити. Засїяні грядки треба часто полоти і опасувати, а в часї посухи добре підливати і вкривати мервою, листєм або мохом. Скоро молоденькі ростини пустять 2 або 3 листки, можна їх по дощи або по добрім підолляню легенько виймити з грядки, головний корінь притяти аж до одної третини і пересадити до шкілки. Другого лїта можна їх вже очкувати. — 2) Розходнями розмножує ся малини і ожини. Розходнями називають ся ті пагони, котрі вирастають подальше з кореня старої ростини. З поміж кількох розходнів вибирає ся найкрасші і найсильнїйші і лишає ся їх, а прочі витинає ся. Так робить ся що року.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Віденъ 25 січня. Шеф секциї в міністерстві просьвіти Гартель виїхав вчера до Праги. Виїзд стоїть в звязи з вістию, що професори на нїмецкім університетї в Празї застановили виклади з причини звістного заказу поліциї ношеня відзнак буршівских.

Прага 25 січня. В соймі вела ся вчера дебата над провізориєю буджетовою. Ухвалено провізорию голосами Молодочехів і більшої посїлости. Перед голосованем нїмецкі посли вийшли з салї.

Берлин 25 січня. В комісиї буджетовій нїмецкого парляменту заявив секретар державний Більов, що Хіна признала всї жаданя Нїмеччини а найлїпшою запорукою на будуще суть нїмецкі кораблї і нїмецка залога в Кіяочу. Що-до Крети то Нїмеччина зважає лиш на то, щоби сей остров не став ся причиною незгоди держав европейских і жерелом нових заплутанин на Всходї. За згодою Австро-Угорщини буде в Празї установлений консулят нїмецкий для береженя інтересів нїмецких підданих. Справа Драйфуса у Франциї не нарушить добрих відносин межи Нїмеччиною а Франциєю.

Париж 25 січня. Прокураториє зажадала виданя судови послів ґр. Берніса і Жероль-Рішарда за суботнїшнї авантури. Палата ухвалила правительству в справі Драйфуса вотум довіря.

— Але страх минає і она вертає до кузнї. Там стоїть громада людий і Вера гадає, що коваль не буде мати часу думати о нїй. Але ледве постояла там яку хвилину, штовхає коваль одного селянина під бік і показує на неї: „Диви на ту дівчину, она буде моєю жінкою“. Она утїкає як вітер, а хлопцї регочуть ся з ковалевого дотепу.

— То непокоїть еї від того часу найбільше. Она мусить заєдно вертати, аби знати, чи грозить їй все ще небезпечність. Деколи не говорить коваль нїчого і она кілька днїв не боїть ся. Відтак приходить знов, аби пересьвідчити ся, чи справдї минула небезпечність, а тодї він все щось скаже.

— На кождий спосіб то вже річ давно уложена, що она вийде за Тома. Она не може зрозуміти, що коваль собі гадає. Але їй чогось страшно.

В тім ломить ся Вериній матери машина до шитя. Єї заєдно направляють, але она вже нїколи не буде така як перше. Она шиє чим раз гірше і мати в найбільшім страху; она гадає, що стратить всю роботу і що они обі з Верою помруть хиба з голоду. Але тепер приходить коваль і обіцює їй нову машину, як она віддасть за него Веру.

— Она троха опирає ся, але вкінци пристає. Нїчого на сьвітї не в силї еї так заманити як нова машина. Она вправдї любить дуже свою дочку, але уважає еї нї за що. Она нїколи не числила на то, щоби еї дочка добре віддала ся.

Всьо роблять потайки у коваля. Ми сестри довідуємо ся аж тодї, як ідуть заповіди в церкві. Вера робить радо всьо що тамті хотять і не противить ся. Тома нема і она не має у кого шукати помочи. Она така молода, ледви на шістнайцятий рік їй пішло.

Коли Тома вернув, була она вже віддана. Спершу не робить то на нїм великого враженя. Він привик говорити о нїй з другими моряками як о дурній дївчинї, що все бігала за ним. Я чула, що Том був сьміховальцем на корабли завдяки историям, які він оповідав о своїй любцї. Але під тим всїм крила ся любов; бо він радо говорив о нїй, хвалив ся еї дурнотою. Розумні люди в очах Тома ограничені, дурні люди в порівнаню з его дурною дївчиною.

Але коли Том вернув до дому, трохи засумував. І тепер коли він тілько над нею насьмівав ся, було єму ніяково ходити з нею. Тому не бере собі дуже до серця, коли почув, що она віддала ся. Але з часом заволодїла ним туга. Він ходить і нарікає, жалує ся. Не має нїчого на цїлім сьвітї, як еї не має. Коли сам сидить, простягає руки і кличе еї. І він іде до еї матери і плаче. Каже їй, що она без серця, що продала дитину, що Вера о много більше варта як она.

— Як раз коли він говорить, входить до комнати Вера: Він плаче побачивши еї, а она веде его з собою до комнати, до тої самої де ви тепер мешкаєте, пане Стоне, і потїшає его. Том Зундлїнґ сам менї оповідав, що она говорила.

— Що то значить, що она віддала ся. Цїла ріжниця в тім, що она варить їсти ковалеви так само як і матери. Але їй все ще досить часу лишає ся. Нехай-но він лиш приходить до них так як перше, то они знов будуть ходити на проходи.

З того він сьміє ся, бо бачить, що она так само дурна як і перше і здаєть ся, що всьо буде знов так як і перше. Але скоро Том розглянув ся трохи, побачив, що не може так бути, як було давнїйше і чим скорше може іде в дорогу. Однако коли вже був далеко від краю, пересїдає на инший корабель і вертає знов до дому. Він не може бути далеко від неї.

(Конець буде.)

Надіслане.

Всїлякі купони

і вильосовані вартістні папери

виплачує

без потрученя провізиї і коштів

Контора виміни

ц. к. упр. галиц. акц. Банку гіпотечного

☞ Контора виміни і відділ депозитовий перенесений до льокалю партерового в будинку банковім. 5

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

Князя Євгенія памятникові льоси.

Тягнене 11. лютого

Головна виграна

75.000 корон а. в.

ЛЬОСИ по 50 кр. поручають: М. Йонаш, Кіц & Штоф, М. Клярфельд, Корман & Файґенбавм, Ґустав Макс, Самуелі & Ляндавер, Шеленберґ & Крайсер, Авг. Шеленберґ і син, Сокаль & Ліліен, Як. Штро.

9

Поручає ся

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

4

До Народної Часописи

і

Газети Львівскої

всїлякі

ОГОЛОШЕНЯ

принимає виключно

АҐЕНЦИЯ

ДНЕВНИКІВ і ОГОЛОШЕНЬ

у Львові, Пасаж Гавсмана ч. 9.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.